

De câte ori în septemana: Joi și Dom-
 îni — era când va pretinde importanță
 în scrierilor, va eși de trei sau de patru ori
 în septemana.

Pretul de prenumerațiune
 pentru Austria:

pe anu întregu 8 fl. v. s.
 „ diumetate de anu 4 „ „ „
 „ patrariu 2 „ „ „
 pentru Romania și strainătate:
 pe anu întregu 12 fl.
 „ diumetate de anu 6 „ „ „

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la toti dd. cores-
 pondinti si nostri, si de-adreptulu la Redac-
 tiune Alte-Postgasse Nr. 1. unde sunt a se
 adresa si corespondintiele, ce privescu Red-
 actiunea, administratiunea sau speditura;
 cate vor fi nefrancate, nu se vor primi era
 cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuale si alte comunicatiuni de inte-
 resu privatu — se raspunde cate 7 cr. de
 linia; repetiri e se facu cu pretu scadutu
 Pretulu timbrului cate 30 cr. pent. una data
 se antecipa.

Invitare de prenumerațiune

la

„ALBINA“

pre anulu 1870.

Pretulu si conditiunile de prenumerațiune sunt celea ce se
 vedu in fruntea foii.

Pesta, 25/13 Indrea 1869.

Despre crisea ministeriala din Viena am insemnatu că atât majoritatea cât și minoritatea din consiliulu de ministri, a asternutu Maiestatei Sale fie-carea câte unu memorandu dreptu programa pentru activitatea in venitoriu. Este deci la Maiestate a otari carea programa din aceste done va fi de aplicatu. Pana acum Imperatul n'a otaritu, si prin urmare nu si-a capetatu demisiunea anca neci unu ministru. E vorba că monarculu neci nu va otari mai nainte d'a ascultă adres'a senatului imperiale. Principiele ce le va contineu adres'a, se vor primi la tronu in pretiu de suaturi, dupa cari se urmeze apoi otarirea crisei ministeriale.

Unu casu analogu avemu in Francia. Scimu că si acolo e crise, si că Napoleone are de engetu se chiams alti barbati la ministeriu. Dar Maiestatea francesca ascépta asideria pana se se finéca verificarea deputatiloru si atunci 'si va publică resolutiunea. E fama forte latita că deputatulu Ollivier va fi insarcinatu cu forma-rea noului ministeriu francescu. De ce nu ascépta si Napoleone se auda adres'a? Caus'a e naturala căci de la legelatiunea francesca s'a luat dreptulu de adresa. E sperantia inse că deputatii din noulu corpu legiutoriu 'si vor reclama acestu dreptu.

Ministrii francesci, desi sciu că li-su numerate dilele, totusi nu-si facu de capu casi ministrii din Viena. Acesti nemti-esci pusera la inchisore pe membrii deputatiunei din meetingulu mare de deu nadi alu lucratoriloru, care ceruse libertate absoluta pentru pressa, intruniri, votu directu scl. Unlu dintre membrii pomenitei deputatiuni a scapatu, este d. Hartung. Pana in diua mersese politia se-i cerceteze cas'a, se aprinsese lamp'a, Hartung se întorse cum se întorse de sparse lamp'a, apoi favoritu de intunerecu o luă la sanetos'a, era politia remase — fora de Hartung, si nici c'a potutu pune man'a pre elu pana acum'a.

Se intielege că acestea se petrecu in virtutea legiloru, cari nu permitu presiune a supra legelatiunei. Sunt legi constitutiunale. Astu-feliu e constituti-unalismulu Cislatamei!

Din coci intre pretinsii nepoti ai lui Arpad e bucuria mare căci principele de coróna se va asiedia in Ungaria, incependu de la 1872, ca se cunosca popo-rulu ce lu va domni. Au cuventu ungurii candu afirma că, cunoscendu-i principele, nu va ascultă apoi de informatiuni „false“, cum s'a intemplatul multoru domnitori. Ore noa, natiunei apesate, candu ni va fi iertatu a speră că pretensiunile si aspi-ratiunile nostre drepte nu se vor mai poté mistifică si falsifică naintea tro-nului? —

„Democratia“ din Ploiesci repro-

duce din „Arhivele Israelite“, organu alu aliantiei universali israelite, scirea că pre-candu M. S. Domnulu Carolu petrecea la Paris, presentandu-i-se unu delegatu alu aliantiei si vorbindu-i despre pretinsele suferintie ale ovreiloru din Romania. Domnulu i-a respuns: „Aveti dreptate, Personalmente le plangu ca ori si cine si me flatesu că in cătu timpu voiu dom-ni a supra Romaniloru, ele nu se vor mai repeti. Pe langa acestea sum con-vinsu că noi nu potemu trai fora de Israeliti. Ei vor forma in patri'a mea adoptiva o clasa de medilocu, care nu esiste anca si a careia lipsa este unu mare reu.“

Neci unu faptu nu pôte fi judecatu pana nu i se cunosece si intentiunea din care a puresu. Déca a fostu lips'a si intentiunea M. Sale a castigă pentru mo-mentu pe ovrei si prin densu diaristia européna căta li sta la despusetiune, — apoi n'avemu nemica de disu, e unu simplu medilocu politicu.

Déca inse acést'a e convingerea Ma-riei Sale, atunci sunt pecatosi toti aceia cari au statutu séu stau in jurulu tro-nului de i-au datu astu-feliu de informa-tiuni despre romani, că romanii nu potu trai fora de israeliti, adeca nu ni po-temu pastră esistintia nostra, biseric'a nostra, natiunalitatea — nostra — fora de Israeliti. Dar pana acum, Israelitiu au tienutu vieti'a in natiunea romana?

FIUME.

Cestiunea litoralelui ungurescu este decisa. Astfelu celu putienu ni spunu or-ganele dualistiloru, si noi cauta se li credemu si se luamu notitia de impacati-une, informandu cu o cale pre stimatulu nostru publicu despre natur'a ces-tiunei.

Cine a studiatu cum se cade isto-ri'a trecutului si presintelui politicu in Austria, a trebuitu se se convinga, că de la inceputu si pana astadi principiulu ei fundamentale a fostu si este — domniea minoritatiloru preste maioritati. Acestu principiu in cestiunea Fiumei serbédia celu mai eclatante triumfu.

Fiume cu litoralele asié-numitu un-gurescu este unu teritoriu in rip'a Adriei, cam de 7 mile patrate si cu vr'o 45,000 locuitori. Dintre locuitori preste 98 pro-cente sunt sudo-slavi, anume croati, aflandu-se numai in cetatea Fiumei unu micu numeru de familie italiene si cati-va forte pucini magiari. Dar acestui mi-titelu tienutu din trei parti se da o in-semnetate straordenaria: anteu din par-tea magiariloru, fiindu că — vedeti Dyóstre, domni magiari, gloriosi si po-terici, ce se credu ei, necontentu tindu a esí la mare pentru a-si duce glori'a si poterea si mai departe, („Tengerre ma-

yar,“ — li-a disu Széchenyi) apoi fiindu a nainte de sece doi regi ai loru, La-szlau I. si Colomanu cuprinsesera si tienu-era cătu-va timpu acelu pamentu, acum a tienu mortisiu la dreptulu istoricu; — adóu'a din partea croatiloru, cari pentru adventulu oá poporatiunea mai intréga este croata, si că in timpu mai nooi acelu teritoriu in fapta apartienea la Croati'a, i pretindu stepanirea si mai departe; — a trei'a din partea italianiloru, cari so-cotindu-se la viitoriu, au inauguratu si sustienu o lupta minunata cu elementulu prevalinte slavu de pre rip'a austriaca a Adriei, si in acést'a lupta se servescu de tote medilócele, iertate si neiertate.

Simpati'a nostra va fi pururea si pretotindenea cu fratii italiani si cu cau-sele loru cele mari; dar medilócele cu cari lupta si — par' că triumfara ei in Fiume, sunt totu acelea, prin cari poli-tic'a domnitória ni sugruma natiunalita-tea nostra in Transilvania, Banatu si partile ungresci locuite de Romani, si pentru care causa nu le potemu aperi.

Candu s'a incheiatu la 1867 pac-tulu dualisticu si la 1868 compromi-sulu cu Croati'a, cestiunea Fiumei, tocma pentru că factorii i pricepeau bine importantia, s'a lasatu deschisa. Ele-mintele interesate aveau celu mai mare interesu a fi solidarie contra germani-smulu austriacu. Mai apoi o comisiune remnicolaru, delegata ad-hoc din partea dietei ungresci si a celei croate, si cu con-cursulu unoru reprezentanti magiaroni si italiani ai Fiumei incepu a se produce curendu conflictu si delegatii Croatiei se retraseru; ungurii si cu reprezentantii Fiumei, cesti'a alesi dupa influinti'a gu-vernului ungrescu — combinara unu arangiamentu, celu mai caracteristicu din tote minunatele combinatiuni ale erei noúe.

Pentru ca se pricepemu de plinu in-semnetatea acestui arangiamentu, despre carele se afirma, că va primi de securu incuviintiarea Monarchului si va deveni lege, mai avemu se premitemu, că puci-nii italiani din Fiume n'au nici o temere de indepartatulu magiarismu, ci periculu immininte ei lu vedu in mass'a slavismu-lui de care sunt incungurati; de aci se splica că ei se radima pre influinti'a ma-giara pentru a-si scuti natiunalitatea, era magiarii profita de renitintia loru contra sudo-slavismului pentru a obtiená unu puntu la mare.

Trasurile principali ale arangiamen-tului combinatu, sunt urmatoriele:

Tienutulu Fiumei se va bucurá de unu felu de *autonomia administrativa*, cu unu *gubernatoriu* in frunte, pre care-lu va numi MSA la propunerea guvernului ungrescu.

Afacerile politico-administratiunali se vor decide in prim'a si secund'a in-stantia a casa; in a trei'a la Buda-Pesta prin Minist. ung. de interne.

Afacerile justitiei civile si criminale se vor decide in prim'a si secund'a instan-tia asemenea a casa: in a trei'a la — Za-grabia, prin supremulu tribunalu croato-slavonu.

Afacerile instructiunei publice se vor decide — in cadrulu legiloru ungu-resci — a casa, printr'unu senatu muni-cipale ad hoc.

Gimnasiulu croatu din Fiume nu va mai primi nici o subventiune dela muni-cipalitatea cetatei, ci Croati'a va ave se se ngrigesca de elu din propriile fonduri, era municipalitatea va intensiá si dotá

scóle dupa propriulu seu interesu. —

Incheiamu mai accentuandu o data, că — influinti'a italiana este prevalinte — prin spriginulu influintiei magiare; influinti'a italiana a triumfatu, italianii credu pentru caus'a italiana, magiarii érași credu că pentru cea magiara. Vi-tiurile noastre —

De la Diet'a Ungariei.

Pesta, 20 diec.

(+) In siedinti'a casei magnatiloru, astadi s'a cotitu raportulu comisiunei juridice si finantiarie a supra proiepteloru incredite loru spre desbateru, apoi s'a luat la desbateru pro-ieptulu de lege in caus'a reinfintiaru judetie-loru de bursa.

La §. 2 s'a recomendatu unu amende-mantu esentialu.

Ministrulu Gorové combate amendame-n-tulu intr'o vorbire lunga; densulu obsérva in fine că prin modificarea §-lui in sensulu amen-damentului, s'ar pune pedeci mari judetieloru de bursa din Oradea-mare si Aradu, deci róga cas'a ca se respinga modificarea.

e. Georgiu Apponyi si-sprime parerea de reu că ministrulu nu si-a facutu observatiunile in comisiune si intréba, in ce relatiune stá regimulu ungrescu cu judetiele de bursa si cum eserecu elu dreptulu de supraveghiaru?

Ministrulu Horváth apera testulu pro-ieptului, dar nu aflá cu cale a raspunde la in-trebarile antevorbitorului.

Finindu-se desbaterca, presiedintele pune proieptulu la votu, si maioritatea primesce ne-modificatu proieptulu din cestiune.

Urmá desbaterca proiepteloru de lege in caus'a sustinerei mai departe a judetieloru finantiarie, a timbrului, tarifei si tacsei; tote acestea se primira neschimbate. Presiedintele suspinse dupa acést'a siedinti'a pe 1/4 de óra pana ce adeca se compuse protocolulu. Siedin-tiei de astadi, si apoi incredintindu-se dupa autenticare contelui Iuliu Csáky spre a-lu transpune la cas'a de diosu, — presiedintele inchide siedinti'a,

Pesta, 21 diec.

Presiedintele Mailath deschise siedinti'a la 1 óra.

C. Széll notariulu casei reprezentanti-lóru, presenta casei magnatiloru proieptulu de lege despre indemnitatea acordata regimului.

La propunerea presiedintelui se suspinde siedinti'a, pentru ca comisiunea finantiaru se póta delocu dasbate proieptulu si se-si gate rap-portulu.

Siedinti'a casei repr. din 21 diec.

(+) Presiedinta. Somssich; dintre ministri sunt presentu: Lónyay, Bedekovits, Gorové, Horváth si Mikó.

Ad. Benedicty interpelédia pe ministrulu de interne, că ce e caus'a de muntii de la hota-rulu Transilvaniei catra Romania, ce Maiesta-tea Sa i-a donatu regimenteloru secuesci de gran-tie de odinóra pentru servitiile credintóse, — neci pana astadi nu s'au predatu respectivi-loru, si ce are de cugetu a face, pentru ca pre-nalt'a dispusetiune se se esecute? Interpeltiunen se va impartasi ministrului concerninte.

E. Simonyi interpelédia in caus'a biblio-tecei proiepte.

Presiedintele respundendu interpeltelui amintesce că infintiaru cestiunetei bibliotecii a fostu impededata mai alesu din lips'a de leca-titate; acum inse candu a castigatu in museu una localitate acomodata, pedec'a cea mai grea

s'a delaturat, si deci spera ca in scurtu timpu biblioteca se va realiza.

b. Sig. *Perényi* interpelatia in caus'a liniei ferate Dobritiu-Satunare Sigetu carea ar fi trebuit predata comunicatiunii la 1 oct. 1870 si la Tech si Sigetu neisaparea pamentului nu s'a inceputu.

Se trece apoi la ordinea dilei, adica la votarea finala a proiectului de lege in caus'a indemnitatii. Proiectulu se citește si se primesc definitivu. Totodata se autentica protocolulu relativu la acesta primire definitiva, si se ordina a se transpune la cas'a magnatiloru.

Se citește nuntiuu casei de susu prezentatu de notariulu c. I. Csáky. Cas's magnatiloru primesc proiectulu de lege despre reinfiantierea judetiloru de bursa cu unele modificatiuni, era proiectele despre timbru si contributiuni, nemoificate. Cele d'antaju se vor tipari, cele din urma se vor substerne spre sanctiunare.

Propunerea de rezolutiune a lui Szalay relativu la prorogarea casei.

Szalay lu motivéza cu putiene cuvinte, si roga cas'a a-lu primi.

Pulszky declara primirea proiectului de neoportuna si desapróba precedintele ce ar poté resultá. Densulu absérva ca dupa regulamentul casei e treb'a presiedintelui a decide candu se tiena cas'a siedinti'a urmatoria.

E. *Idánka* cere prelungirea terminului de vacatiune si anume pentru serbatorile orientale.

E. *Simonyi* e contra primirii proiectului.

C. *Tisza* roga ca cas'a se pronuncie ca naintea serbatoriloru va desbate numai proiectulu despre indemnitate retramisu de cas'a magnatiloru. era dupa serbatori antaju bugetulu.

Sig. *Papp* doresce, ca din caus'a serbatoriloru orientale, vacatiunea se se prelungésca pana la 15 jan.

Presiedintele pune stabilirea terminului redeschiderii siedintiloru la votu, si majoritatea absoluta se declara pentru terminulu de 15 jan.

Fr. *Hazman* cere ca comisiunii de si epte incrediute cu revisiunea socotiloru de pre anii 1867 si 1868 so-i se prelungésca terminulu otaritu spre prezentarea raportului.

Urméza cetirea unui raportu finantiaru, si pelatiuni invecchite, presiedintele declara siedinti'a de inchisa.

Siedinti'a casei repr. din 23 Dec.

In siedinti'a de astadi a prezentatu c. *Andrássy* 11 proiecte de lege sanctionate de Maiestatev Sa.

In fine si-luá presiedintele remasu-bunu de la ablegati, pofindu-le serbatori ferichte si intenandu unu intreritu „se traiesca“ pentru rege, famili'a regésca si patria, aradica siedinti'a.

Pesta, 23 decembre.

In cas'a magnatiloru s'au promulgatu astadi cele 11 proiecte de lege santionate, apoi s'a cetitu raportulu comisiunii juridice despre proiectulu de lege pentru stergerea pedepsei trupesci. Comisiunea juridica a prelucratu proiectulu intregu si recomanda acesta prelucrare spre acceptare.

Presiedintele dá spressiune sentiemintelor loiale ce le nutresce cas'a magnatiloru pentru monarcu si dinastia, si pofindu serbatori ferichte membriloru casei, inchide siedinti'a.

La finantiele Austriei.

Publicaramu in nr. 97 alu acestei foi sumariulu bugetului Ungariei pre anulu 1870, din care veduramu, ca acela cuprinde ca recerintie ordenari si straordenari unu preliminaru in suma totale de 191,017.342 fl; era ca acoperire este prevediata o suma totale de 182,845.769 fl; aretandu deci unu deficitu de 8,171.573 fl. v. a.

Fiindu ca noi, supusi buni ce suntemu ai regelui Ungariei, nu ne-am impacatu inca cu dualismulu, si celu pucinu intr' atáta totu mai apartinemu la Austria, in cátu n'o privim de tíera straina facia cu noi si cu Imperatul nostru; dar mai departe fiindu ca — Bucovina tíera romanésca nu este inca eliminata din imperiu: sentimiu detorintia si interesu, a ne ocupa purur a si de finantiele Austriei, asta data anume de bugetulu ei pre a. 1870. Publicámu

deci aci sumariulu bugetului Austriei, procum se substerne septeman'a trecuta casoi reprezentantiloru senatului imperile din Vien'a. Aduagemu cu o cale o micutia asemenare intre ambele bugete geniuu si sumariulu cifreloru loru princa, aici colé se cáte o observatiune fugitiva din parte-ne, precum urmédia:

Sumariulu bugetului Austriei pre 1870.

A. Recerintiele in generale:

1. Pentru curtea Imperatului	3,770.000 fl. v. a.
(Adeca cu 120,000 fl. mai multu decâtu ce preliminaru ungerii pentru curtea Regelui loru. Impreuna deci face list'a civile a Imperatului si Regelui 7,420.000 fl. care suma — pare-ni-se — dupa usulu vechiu se acoperinde in argintu, astfelu, in cátu ea cu agulu deastadi se acoperinde preste 9 milliône. Acum cáti-va ani MSA din propriulu pre naltu indemn. scadiuse sum'a listei sale civili. cum la 6 milliône: inse sentiulu de recunosciintia si de generositate alu dualistiloru — este mare este admirabile!)	
2. Pentru cancelari'a cabinetului MSale	60.234 fl; „ „
3. Pentru senatulu imperiale	598.000 „ „
(Adeca cu 93.000, mai multu de cátu ce preliminaru ungerii pentru diet'a loru. Diet'a Ungariei are aprópe de trei ori atáti membri, cáti senatulu imperiale alu Cislaitaniei si — parte pentru alte cause cunoscute, lucra multu mai incetu si are multu de lucratu; cu tóte cifr'a pentru dieta este multu mai mica. Intru cátu-va se splica acesta aparitiune prin dietele mai mici, adica numai de cáte 5 fl. ale deputatiloru dela dieta si forá viatecu, pre candu deputatii senatului imperiale au cáte 10 fl. la dia si compensare pentru spele de caletória. Totusi remane ceva banuála, candu recogétamú cá in anii precedinti acesta rubrica in bugetulu Ungariei era multu mai mare, standu aprópe la unu milliónu.)	
4. Pentru cuot'a imprumutului de statii	99,891.151 „ „
5. Pentru administrarea imprumutului de statu.	941.323 „ „
(Impreuna adica pentru imprumutulu de statu: 100,832.474 fl; precandu totu acesta rubrica in bugetulu ungerescu nu face de cátu: 32,723,200 fl.)	
6. Pentru tribunalulu imperiului	30,320 „ „
7. Pentru consiliulu Ministriloru	57.822 „ „
(In Ungari'a acesta rubrica are numirea de „presiedulu ministriloru“ si cuprinde sum'a de: . . . 246.200 fl; adica numai cu 188.378 fl. mai multu! Vorb'a e, cá — munc'a ministriloru ungeresci este mai scumpa!)	
8. Pentru Minist. de interne	13,716.555 fl;
9. Pentru Min. de apanrea tierii —	7,565.140 „ „

(Acestu ministeriu in Ungari'a absorbe 4,531.244 fl; prin urmare apanrea tierii si securitatea publica sub sistem'a dualistica, ferichte de popora, costa . . . 12,096.388 fl. v. a. — pre de a supra de cáte 80 si vr'o cáte-va milliône pentru armata regulata!)

10. Pentru Min. de culta si instructiune	6,279.054 „ „
(In Ungaria acesta rubrica este numai de: . . . 1,925.825 fl. firesce destula pentru scopurile de cultura a celoru vr'o 5 milliône de magiari; pre sc'm'a celoru preste 9 mil. de nemagiaru va fi destulu cam a diecea parte din acesta suma.)	
11. Pentru Min. de finantie	62,275.751 „ „
12. Pentru Min. de Comerciulu	15,198.999 „ „
13. Pentru Min. de Agricultura	2,458.100 „ „
14. Pentru Min. de justitia	14,926.114 „ „
15. „ Control'a de conturi	140.000 „ „
16. Pentru pensiuni	11,326.809 „ „
17. „ subventiuni si dotatiuni	14,971.978 „ „
18. Pentru speselo comune	66,471.786 „ „
Totalulu recerintiloru:	320,674.136 fl. v. a.
Pentru acoperirea acestei sume se insira in 14 rubrice unu venitu de	300,065.824 fl;
remanendu deci neacoperita o suma de	20,608.312 fl.
Pentru scaderea acestui deficitu se proiectédia realisarea unci vinderi de mosii de statu in pretiu de	17,000.000 fl;
Mai remanendu deci neacoperitu de	3,608.312 fl.
pre care dlu Ministru cislaitanu de finantie crede cá-lu va poté suplini prin óresi-cari operatiuni finantiarie.	

Bugetulu intregu alu imperiului dualisticu este asiá dara:

a) Recerintie preste totu	511,691.478 fl. v. a.
b) Venituri	482,911.593 „ „
c) Deficitu	28,779.885 „ „
d) Deficitu neacoperitu de feliu	11,779.885 „ „

Din aceste date vedemu, cá marea tíera are venite fórte frumóse dar cá ele n'ajungu pentru enormele spele, ce pretinde guvernarea si sistem'a cari deci sunt constrinse chiar ca mai nainte absolutismulu, a atacá fondulu, averea publica si a mai face si detorii.

Judecat'a nóstra finale este deci: „Buna tíera, rea tocméla.“

Brasiovu, in 1. Dec. 1869.

(Eri Romanii din Brasiovu tinura o adunare in caus'a alegerii comitetului comunalu si districtualu.) Inca in vér'a trecuta se mai tinuse totu in caus'a acést'a o adunare, in carea s'a fostu alesu unu comitetu cu insarcinarea ca se cerceteze numerulu alegatoriloru romani si in casu cá Romanii n'ar fi destulu de tari spre a reesi la alegeri, atunci se caute cu care partida din nationalitatile ce se afla aici, ne-am poté intruni in privinti'a acést'a.

Comitetulu, dupa cercetarile sale, constata cumca alegatori romani sunt numai 664 (pentru cá vr'o 200 fura respinsi de comisiunea electorala), deci aprópe a treia parte din numerulu de 2100 de alegatori cáti sunt in intréga comun'a Brasiovulji; prin urmare Romanji fura avisati a cercá intielegere cu vr'o partida.

In Brasiovu existe partid'a sasiloru vechi, cu ideile si principiile loru ruginite, cu intoleranti'a loru, si cu D. Wächter in frunte, celu bine cunoscutu Romaniloru, de candu cu pran-

diulu datu in onórea ministrului de cultu; acesta partida consta din aprópe 900 de alegatori. A dóua partida e partid'a asiá-numita progresista. Partid'a acést'a inca de timpuriu incercá o intielegere cu Romanii, a numo cu doi membri unia spre scopulu acést'a din comitetu facendu propunerea, ca din 150 de membri, din cáti comitatu intregu comitetulu comunalu, 40 se fie Romani, 40 progresisti si 70 se-i candideze din sasii vechi unu comitetu mixtu din partid'a Romaniloru si a progresistiloru.

Acesta intrunire, dupa parerea nóstra, ar fi fostu cea mai buna, cea mai naturala de a infrange odata puterea sasiloru vechi in comun'a nóstra; si acést'a era acum posibilu standu 1200 si mai bine fatia cu aprópe 900 de alegatori. Dar nu sciú ce fatalismu zace asupra Romaniloru, cáci densii nu se invoira la acesta intrunire, n'avura curagiulu de a se pune odata in picioare in contra stepaniloru loru seculari. Era sasii cei vechi, prindendu de veste de aceste incercari, facura si ei propunere Romaniloru concediendu-le 38 de membri in comuna, dar dictandu-le si conditiunile, ca intre cei 38 se nu fie nici unu preotu, nici unu profesore si nici unu invetiatoriu. Aceste propuneri placura comitetului, mai multu de cátu cele din partea partidei progresiste, si asiá ieri in adunarea generala presidata de D. G. Baritiu audiramu pe D. Russu recomandandu adunarii, in numele comitetului, conditiunile umilitóre ale sasiloru spre primire. In contra acestora se solá prof. Lenger, le combatú cu argime, si areta folósele ce le avemu intrunindu-ne cu progresistii. Propunerea comitetului fu spriginita de catra adv. Ios. Puscariu, alu caruia celu mai tare argumentu ca se nu-i dicemu altcum fu, cá preotiloru nu li se cuvino a se mestecá in certele comunale, era profesorii sunt pentru aceea, ca se mérga la scóla, nu se umble prin adunari si se pareséca copii. Dar de comi pare mai réu, sunt cuvintele Dlu Russu, carele aruncá profesoriloru in fatia cumca densii numai din ura si din ambitiune, cáci nu sunt si ei in list'a membriloru, combatu pactulu cu sasii. La acesta i respunse fórte moderatu Conrectorulu Dr. Mesiota sustienendu intrunirea cu partid'a progresista, totu in intiolesulu acést'a vorbi prof. Ionasiu declarandu cumca profesoriloru nu li este pentru intrarea in comitetu si ei candu s'au facu pactulu cu progresistii, ar renuciá din partea loru de a primi vre-o candidare, fara de cátu li este pentru principiu. Negotiatiulu I. Persoiu vorbi in contra lui I. Padure care provocá adunarea a votá pentru pactulu cu sasii, dicendu cá acolo sunt toti negotiatorii.

Urmá dupa aceea votarea, si propunerea comitetului fu primita cu majoritate. Acum prof. Ionasiu declara in numele seu si alu colegiloru sei, cumca densii nu mai potú luá parte la desbaterea ulterióra si cá declina tóta responsabilitatea pentru urmarile acestui concludu.

Astfelu se inaugura la noi unu principiu a caruia insemnătate si ale caruia urmari poté cá nu le-au precalculatu acei domni cari staruira mai tare pentru inaugurarea lui. Astfelu li succése sasiloru a vedé si la noi ca si la ei, statulu preotiescu si invetiatorescu eschisu de la cele mai frumóse si mai vitale drepturi. Acést'a este remuneratiunea preotimei nóstre pentru luptele seculare intru castigarea drepturiloru nationale, intru apanrea esistintiei nóstre. Dar vor fi dicandu acei domni. „Der Mohr hat seine Arbeit gethan. . .“ Era pe invetiatori poté cá ar vré sasii se-i védia, ca si la ei, clopotari si portatori de scrisorile oficióse dintr' unu satu intru altulu. Atat'a cam de odata in caus'a acést'a.

Transisióra, in dicembre 1869.

(P. R.) (Inca o lipsa nationala.) De candu a inceputu natiunea romana a se desvoltá, a facutu progresu imbucuratoriú, ma este negabilu cumca e lipsita cu totulu de óra cari medilóce, ce totu asiá de rapede ar aventá-o spre scopu casi celea de cari dispune. Unele dintre acestea nu si-le poté procurá indata, cáci sunt conditiunate, aterna de la bani, ce ea fiindu seraca si orfana, nu-i are in sume mari, ba dóra enormo cum s'ar recere; dara altele sunt ce cu putienu sacrificiu si le ar poté castigá, adica mai pe usioru. Intre medilócele conditiunate de sume mari intielegu teatrulu nationalu si desvoltarea artei in generalu, era in specie a artei musicale, cari sunt bisericile,

propagatorii și dezvoltatorii naționalismului, în toamă ca școl'a și biseric'a pentru religione și confesiune; era ca medilocu ce s'ar poté castigá mai pe usioru, întielegu latirea diaristică națională și în deosebitărea ei într'unu ramu alu literaturii care la noi, în Austro-Ungaria, este cu totul neglesu, ba am poté dice că forméza o lacuna în literatur'a noastră. Acest'a este *campulu juridicu*.

Vorbindu despre această temă, credu că voiu sprime opiniunea ori convingerea publică, afirmandu că: este necesitate imperativă a ne ocupá de cultur'a lui.

Pana acum'a, fiindu că natiunea noastră ca renascută după o mórte îndelungată, erá cea mai slabă, dar mai vertosu pentru că străinii erau dedati a o despretiú si a o desconsiderá, — s'a apucatu cu tóte manile ca se-si recastige drepturile politice și naționale, fara de cari nu esiste neci o natiune, și si-a concentratu mai tóta puterea activității sale pe terenulu politice și naționalității, în cátu multi individi ai sci, mai slabi de angeru, a buna óra ca dlu „taciunariu,” nu se mai intréba: cá demni și apti sunt ei de politica, ori ba? ci se amesteca, în ea, cugetandu cá altu-cum, pe alta cale, și cu altu felu de activitate, nu potu spori si folosi natiunei. Si asiá dara activitatea lor, despre care, nu vreu se dícu cá porcede din ambițiune personală, ei din zelu buuu. nu numai cá nu aduce rezultat favoritoriu, cá se pface în fum și pere, ci strica prě adesea celor'a ce sunt meniti și increditi cu afacerile politice naționale.

Dar se nu me abatu de la obiectu. Pana candu deci natiunea sustiene și plamadese díarie de confesiunea politică, si sporesce întielegin'ta, altu-cum totu fapte bune și necesarie, a uitatu cu totul de juridica, carea este necesaria poporului casí ori care alta sciintia.

Nu este mirare, căci în tíer'a noastră n'avemu academi de dreptu, n'am avutu neci limba la dirigatoriile publice, ba neci la ale noastre, și prin urmare neci necesitatea d'a redige opuri ori foi juridice nu s'a ivitu; era literatii nostri, avendu scopuri bune, au dezvoltatu sentiulu naționalu, cátu au potutu; și de alta parte era, au cautatu se redige aseliu de opuri cari erau imbratisate de publicu.

Si de aici urmédia că poporul nostru scie de poesia, de novela, de naționalitate, de politica, dar de dreptu nu; elu cere dreptate, ma nu scie face deosebire între dreptu și dreptate; și dacă nu-si cunósce dreptulu seu, cum se se póta folosi de densulu? Putienu si-cunósce drepturile naționale, dar si mai putienu ori neci-de-catu drepturile sale cetățienesci! Si această nesciintia aduce natiunei o scadere prě însemnata. Abstragendu de la casurile ce le-asiu poté numerá din esperinția, cáte mú de familii romane au devenitu proletari pentru cá s'au amestecatú în procese, ce le-au perdutu fara scirea si si vin'a lor?

Intr'adeveru, în unele privinție aflamu desdaunare, catu de mica, la fratii din Romani'a libera. Limb'a, music'a, dainile și chiar si teatrele lor, sunt si ale noastre; și dacă acestea la noi nu s'ar dezvoltá multu putienu le-am castigá de la densii, căci acestea le avemu comune, sunt legaturile ce ne léga cu densii si ne impreuna, macar de-am fi noi la resaritu și ei la apusulu sórcui, ma sciintia lor juridica nu ni folosescu nóa, pentru cá ei au alte drepturi si noi altele.

Deci dara, precum politic'a lor interna, este deosebita de politic'a noastră interna, ori mai lamuritu: precum luptele lor cu regimulu lor, sunt deosebite de luptele noastre cu regimelu nostre, și prin urmare fie-care trebú se-si aiba medilócele sale proprie, separate, asiá si legile lor sunt deosebite de ale noastre si prin urmare ale lor nu sunt si pentru noi; deci trebue noi se ni cultivámu însine pe-ale nostre, si accentuezu necesitatea, d'a se infintiá si sustiené cátu de cátu si o *foia juridica populara*.

Aradu, 22 decembre.

(Despre solidaritatea între romani. Unu nou clubu naționalu.) În nr. 100, unu articlu din Aradu ne surprinde cu titulu „presemne de solidaritate între romani.” Titulu, remanendu fara comentariu, ne imbueará, dara căci vorbosce de solidaritate numai din motivulu apropiendei alegeri de ablegatu din Chisineu, și anca de o solidaritate proiectata chiar din partea

comitetulu partitei asiá-numite „național” de aici, îndata cunoscuramu inalt'a politica, din carea isvori acestu doru de solidaritate. Solidaritatea această imbiata va se dica încercarea inspirata de desperatiune, a unoru barbati d'asi mai aretá lumii straine infintiá lor a romani și d'a converti pre cei 7—8 renitenti, ca se faca cauza comuna cu partit'a „națională.”

Dara noi renitenti, în convingerea despre nepotenti'a d'a mai poté face cauza comuna cu partit'a națională pe langa procedur'a ei de pana acum'a, am si determinatu a formá unu clubu nou politicu sociale, cu o programa liberală, si considerandu subscrierile numeroase de pana acum, acestu clubu în scurtu si-va ajunge infintiare sa. Scopulu acestui clubu este, după proiectulu programei, promovarea tuturor intereselor naționale pe cale legale si pe bas'a democratiei curate. Dintre medilócele conducetórie la acestu scopu generale însemnámu acestea:

a) Opusetiune resoluta intru tóte contra sistemii politice aptuali, în catu ataca interesele vitali ale natiunii.

b) Descuterea cauzelor politice-naționale, prin conferinție publică si prin diurnalistică.

c) Tinderea la schimbarea legilor de naționalitate art. XLIV. din a. 1865/8, prătemeliu egalității naționale perfecte.

d) Partinirea și latirea diurnalistică, respectiv elaboratoru, politice naționale și democratice sociale cari convinu scopulu și bazei clubulu.

e) Obvenindu necesitatea, din tímpu în tímpu, tiparirea și latirea brosiurelor menite pentru luminarea poporulu în privinția drepturilor sale naționale și civile:

Aceste brosiure au se fie scrise într'unu stilu cátu de popularu și distribuite cu pretiulu celu mai estinu séu după potinția și gratis.

f) Conservarea autonomiei bisericesci naționale.

g) Conservarea caracterulu confesionalu alu școlilor romane.

i) Partinirea literaturii naționale în genere, precum si a tuturor institutelor de invetiamentu, și cultura națională.

l) Representarea clubulu prin unulu séu mai multi membri la adunările tienende, cu scopu da inaintá interesele naționale, și cele democratice.

m) Amesuratu impregiariloru fundarea unui organu diurnalisticu propriu.

n) Adunarea medilóceloru materiali necesarie pentru scopulu clubulu.

Dreptu garantia pentru evitarea ori carei imparechiari triste și daunóse este introdusu votulu secretu, era comitetulu a fóra de agendele interne și cele ce i le concedea adunarea clubulu pentru efectuire, nu s' va dimitte la neci unu conclusu în privinția cutarei cestiumi, ci va lasá ca intru tóte adunarea clubulu se decida; deci în acestu clubu nu poté intrá frica, cá cáti-va ómeni si-vor face de capu. Unu membru activu va respunde un'a taesa anuală de celu pucinu 12 fl. de unde se vede, cá si o suta de membri anca vor poté face fórté multu.

Corolariulu tuturor acestora este dara această, cá de solidaritate asiá cum anonimulu inspiratu o voiesce, nu poté fi vórba; deci comitetulu mai bine lase sa curga cauzele alegerii din Chisineu în alvi'a sa regulata, dacă voiesce se dec próbe despre această, cá în fine si densulu afla de lipsa a se corege si cu încetulu a se spelá de glori'a dubia a activității sale de pana acum.

Noi suntemu romani puritani, dar neci într'unu casu iesuiti.

Luncanu.

Copi'a ordinatiunei consistoriale, de datulu Aradu, 27. Noemvre, 1869. Nr. 1387. catra toti protopresviterii din eparchia aradava.

În legatura cu dispusetiunile emanate de aici sub 24. Iuliu a. c. Nr. 874 pentru punerea la cale a noulu organismu bisericescu conformu statutulu organicu alu bisericii noastre din Ungaria și Transilvania, consistoriulu Nostru diicesanu, în poterea §-lui 40. alu mentiunatulu statutu organicu, afla de bine a ordina: ca după constituirea sínódeloru, comitetelor parochiali, carea acum se presupune a fi terminata pretotindenea, — numai de cátu se se pasiesca la constituirea sínódeloru și a epitropieloru protopresviterali; spre care scopu sub se alátura impartirea respectivulu proto-

presviteratu în cercuri electorale, după §§-ii 38, și 40. ai statutulu organicu.

La constituirea numiteloru corporatiuni bisericesci sunt de a se observá dispusetiunile de sub departimentulu II. alu ordinatiunei consistoriale din 24. Iuliu a. c. nr. 874: cu acea totusi abatere: cá modalitatea alegerii membriloru mireni pentru sínodulu protopresviterale e de a se conformá precátu se poté proceduroi normisate în §. 91. alu statutulu organicu pentru alegerea membriloru sínodulu eparchiale; prin urmare punctele 6. și 8. ale provocatei ordinatiunii sunt de a se lasá afara, si în loculu acelor'a a se luá de cinosura: ca alegerile membriloru mireni ai sínodulu protopresviterale se se efectueze în sínódele parochiali, pe langa urmatóri'a procedur'a:

1. Protopresviterulu concerninte face cunoscuta fiesce-carei comunitati bisericesci în estrasu impartirea cercuriloru electorale alaturata mai susu; totu odata dispune, a se convocá numai decátu sínodulu parochiale după §. 9. alu statutulu organicu, pentru alegerea membriloru mireni în sínodulu protopresviterale.

2. Sínódele parochiali adunate pentru această tróba, se constituie nu după §. 10. ci după §. 91. lit. e) a statutulu organicu; alegandu-si adeca sub presidiulu ordinariu unu presiedinte, cáte doi barbati de ineredere si unu notariu anume pentru actulu alegerii membriloru la sínodulu protopresviterale:

3. Unde o comunitate bisericescă singura de sine forméza unu cercu electoral: acolo sínodulu parochiale conchiamatu si constituitu după punctele precedente 1. și 2. alege definitiv unu membru mirénu la sínodulu protopresviterale; despre alegere compune unu protocolu în dóue esemplare, suuseris de presiedinte, de barbati de ineredere si de notariu; apoi unu esemplariu din protocolulu alegerii lu-substerne protopresviterulu concerninte, rezervandu cela laltu pentru archivulu comunei bisericesci.

4. Unde o comunitate bisericescă singura de sine forméza dóue séu mai multe cercuri electorale: acolo se lasa si mai departe în voia sínodulu parochiale: ca — după cum va affá mai acomodatú impregiariloru locali — séu se aléga în fati'a sínodulu locale atáti'a membri mireni pentru scanulu protopresviterale, cáte cercuri electorale represinta acea comunitate; séu sínodulu parochiale se se decompuna în cercuri electorale, după numerulu membriloru mireni, ce sunt de a se alege; provediendu-se în casulu din urma fiesce-care cercu electoral cáte cu unu presiedinte, doi barbati de ineredere; si unu notariu. — La tóta întemplantarea despre actulu alegerii, după cum s'au preseris mai sus sub 3. se face protocolu în dóue esemplare spre scopurile aretate în acelasi punctu.

5. La întemplantările de sub 3. și 4. alegerea se poté întemplantá — după cum sínodulu alegatoriu va affá de bine — séu prin aclamare, séu prin votisare nominală; si această érași poté fi séu publică, adeca prin graiu; séu secreta, adeca prin siedule; la tóta întemplantarea inse alegerea se decide prin maioritate.

6. Unde unu cercu electoral se compune din dóue séu mai multe comunitati separate bisericesci: acolo alegerea unui membru pentru sínodulu protopresviterale se efectuesce în ósebitele sínóde parochiali ale respectiveloru comunitati, constituite după cum s'au spus mai sus sub punctele 1. și 2. observandu-se în specialu urmatóri'a procedur'a:

a) În tóte acele comunitati bisericesci, cari la olalta alegu unu membru mirénu la sínodulu protopresviterale, — se face în fati'a sínodulu parochiale votisare nominală pentru unu individ, care se fia membru alu sínodulu protopresviterale. — Votisarea această poté fi séu publică, adeca cu graiu: séu secreta, adeca prin sidule; dar nici decum prin aclamare, pentru cá voturile locali anca nu decidu, ci trebue se se combine cu voturile celoru lalte comunitati pertininti.

b) Despre actulu votisarii se face protocolu, în care deca votisarea a fostu publică, se inseriu după numé tóte voturile; éra deca votisarea a fostu secreta: la protocolu se alátura siedulele, ce contienu voturile.

c) Terminandu-se votisarea, actulu alegerii se incheia; rezultatulu se publica; protocolulu alegerii se subscrie de presiedinte, de membri de ineredere si de notariu: apoi acelasi protocolu se sigileza cu sigilulu parochiale, séu

cu a presiedintelu, séu a vreunui'a dintre barbati de ineredere, si se dá în man'a barbatoru de ineredere, la tímpulu seu se-lu duca la protopresviterulu concerninte; éra despre terminat'a votisare se face de locu din partea sínodulu insciintiare catra protopresviterulu concerninte, pentru dispusetiuni ulterioari.

d) Protopresviterulu, primindu scire despre votisările terminate în tóte comunitatile unui cercu electoral, defige unu terminu, pe care chiama séu la sine acasa, séu la altu locu acomodatú, prě toti barbati de ineredere ai respectiveloru sínóde din acele comunitati, cari la olalta forméza unu cercu electoral.

e) La terminulu prefaptu de catra protopresviteru, barbati de ineredere se aduna la loculu desemnatu, aducandu cu sine protocoléle de votisare sigilate după cum s'au preseris sub c) éra protopresviterulu în fiintia de fatia a tuturor'a deschide pe rendu protocoléle de votisare; le citeasca cu tonu inaltu; combina rezultatulu votisatoru și face cunoscutu sumariulu voturilor; apoi pre acela, care au intrunitu; mai multe voturi, lu dechiar de membru alesu alu sínodulu protopresviterale; deca inse voturile ar fi asemene impartite într'o doi séu mai multi: se pune la cale ó sortitura, prin care din cei cu asemene voturi se alege unulu; — în fine despre actulu acestei combinari se face unu protocolu, care subscriu de toti barbati de ineredere remane la manile protopresviterulu. — La actulu această se poté aplicá si unu notariu dintre cei de facia.

7. Încheiandu-se alegerile în tóte cercurile séu colegiele electorale, cele lalte sunt de a se urmá esactu după punctele 9., 10., 11. și 12. alte ordinatiunii consistoriale din 24. Iuliu a. c. nr. 874. unde se întielege de sine: cá pentru alegerea membriloru de statulu preotiescu pentru sínodulu protopresviterale e de a se observá punctulu 7. din aceeași ordinatiune.

Cari dispusetiuni spre scire, publicare și efectuire cu acea însemnare se facu cunoscuté: cá în sínodulu protopresviterale constituante între alte agende prevediute în statutulu organicu, e de a se luá în revisiune impartirea cercuriloru electorale, alaturata la ordinatiunea de fatia, și rezultatulu consultarii asup'a acestei'a e de a Ni se face numai de cátu cunoscutu spre folosire în viitoriu.

Datu din siedinti'a consistoriale tienuta în Aradu, în 27. Noemvre, 1869.

Procopiu Ivacicovicu m. p.
Episcopulu Aradulu.

Langa Lipova 12 dec.

În nr. 82, unu còrrespondințe din Aleiusiu a reportatu despre constituirea sínodulu si a comitetulu din acea comuna, prin ce d. Vincentiu Schelegianu, preotulu loculu si ases. cons., s'a sentitu vatematu si respunse în nr. 98, cumca „sínodulu l'au tienutu numai d. protopresviteru Ioane Tieranu, cu cati-va ómeni, ce i-au adunatu judele comunalu, după propri'a sa volnicia.”

Nóa, caror'a cunóschemu pre Schelegianu, nu ni vine se vorbimu despre dsa, inse în cátu vatema adancu o persóna cum e d. protopresviteru, care e scumpa si pretiuita nu numai pretimei si poporulu, ci fie-caru romanu ce-lu cunósce, ba întregei natiuni căci di si nópte ustanesce pentru binele ei, — nu potému a nu face unele observari modeste:

D. protopopu a emis unu cerculariu prin care, cu o luna mai înainte, insciintia comunele despre dí'a celebrarii sínodulu, provocandu pe preoti ca dí'a această s'o insciintieze ómeniloru în biserică cu 8 zile mai înainte.

Acum cine e de vina, deca nu d. Sch. carele n'a publicatu această la tímpu?

Dice d. Sch. cá numai putieni s'au adunatu. Cu atáti'a mai tristú deca dsa neci din manile acestoru putieni n'a potutu scapá fora votu de neincredere.

Mai multi preoti.

Borlova (frunt. milit.) dec.

Constituirea sínodulu parochialu în comuna noastră s'a întemplantu înca în 27 opt., în ordinea cea mai frumoasă, a fostu ó serbatóre ce decurse între salve de tréscuri. Constituirea o conduse ca presiedinte d. protopopu Nicolae Andreevicu, care — după servitiulu ddicescu,

prescriu da statutu — tîenî o cuventare despre trecutul bisericîi nîstre si despre constitutiunea ei actuala, aducendu multiamita congresului, metropolitului nostru Andrei si eppului diecesanu: Dupa ce se constituî si comitetulu parochialu, urmî unu prandiu stralucitu, la care granitiariulu N. Dragalina radica toastu pentru ilustr'a familia de Mocioni si pentru nationalistulu nostru Babesiu. La ce respunse d. prtpu desfasurandu meritele acestoru bravi nationalisti ai nostri. Avemu se ne bucurîm cî poporul si-cunîscî pe barbatii sei. — Scîl'a, lauda lui Ddieu, a remasu pretotîndenia casî pana acum'a, adeca totu confesionala.

Ioane Dragalina, mp. parocu.

Rubric'a Tofalentoru.

Publicamu asta data — numai pentru a incheiî socotîl'a de pre septiman'a trecuta inca urmatîrî a lista, remanendu altele — din lipsa de spaci, pentru nrulu viitoriu:

Din S. Mihailu romanu, prin Moise Topola economu, ni se tramisera 5 fl. 40 cr. la cari au contribuit: I. Secosianu si P. Alessiu cîte 1 fl.; Jos. Jurma 40 cr.; A. Petcu, M. Boldosianu si M. Jivcoviciu cîte 30 cr.; M. Topola, C. Lazi si I. Trailescu cîte 20 cr.; P. Santi, A. Cira, P. Cococariu, Dam. Brenzei, Haaz Sandor, L. Sosii, I. Vucu, I. Prodanu, P. Cogioi, C. Jurma, S. Boldorcanu, G. Miucinu, St. Prodanu, T. Adamu, cîte 10 cr.; C. Micu, G. Ranisavu cîte 5 cr. —

Totu la acêta lista a subscrisu si tramisu dsa dlu Andr. Bugarschi, parochu in Cebsa, 5 fl. — Sum'a intaega: 10 fl. 40 cr.

Adaugendu acêta suma la cele publicate in nrîi 101 si 102, de 6 fl. + 2 fl. 60 cr. + 27 fl. 60 cr. + 22 fl. + 12, avemu o suma intrîga de 80 fl. 60 cr. a. v. carea sub datulu de 22/10 Dec. s'a speditu la comitetulu din M. Osiorheiu.

Cu acêta suma, sum'a totale adunata si inaintata prin acêta Redactiune — este: 1130 fl. 26 cr. (v. nrulu 100) + 80 fl. 60 cr. cei sumati in nrulu acest'a = 1210 fl. 86 cr.

Red.

Varietati.

— *Coru de romani in Temisiora.* Din Temisiora ni se scrie cumca d. adv. G. Ardeleanu a infintiatu unu coru vocalu de juni romani, sub directiunea dsale, carele prosperîza corespondentiî ostanelorî nemarginite ale dlui Ardeleanu.

— *Necrologu.* In 12 dec. petrecuramu la mormentu pre sotîa dlui Munteanu, preotulu din Josalielu, Anna Munteanu nasc. Babescu din Lipova. La inmortare a luat parte unu publicu numerosu si 15 preoti, — si acêst'a ajunge a marturisî cîtu de mare a fostu stim'a si acum' comativîrea publica pentru famili'a ce suferî acêta perdere. O gelescu nu numai consotiulu cu filii Aureliu si Virgini'a ci toti cunoscutii. Fie-i tieren'a usiora! — Georgiu Dirlea, docinte.

— *Oficiriloru din granitia,* precum ni se scrie, nu li place de „Albina.“ Nu ne suprinde cîci scimu de multu cî dumelorî li mai place de celea ce se scriu in limb'a uemtiului. Onîre celoru putieni oficiri ce fîrma esceptiuni cetîndu carti romanesci, — dar de altmintre despre cei nemtiti nu multu ni pîsa nici nîa nici natiunei, cîtu cu ei catu fora de ei!

— *Unu mandat de ablegatu in pretiu de trei milîone de franci.* La verificarea deputatiloru in corpulu legelativu francescu, insusi reportatoriulu constatî cumca regimulu a spesatu trei milîone de franci pentru alegerea candidatulu seu Duvernois, si preste acêst'a organele regimulu au mai facutu promessiuni esorbitante neindreptatite. Totusi majoritatea lu verificî pre Duvernois. Asiî se fîrma majoritate guvernamentalu in camera. Multe tieri vor dice Francei preverbiulu francescu: „Totu cum e la noi!“

— *Insciintare in privint'a „Amvonului.“* Redaptarea unei foi, ca a „Amvonului“, care ese la luna pe patru cîle mari, tiparite desu, cari mai tîte trebuie se le impla cu elaborate insusi redaptoriulu, ar fi impreunata intre ocupatiunile mele de facia cu atîte greutati, in cîtu nu o-asiu potî intreprinde deocamdata fora reschi-

rarea sanetati, si fora de a me vedî silitu, se lîsu la una parte cele lalte lucrari literarie ale mele, ce am de cugetu a le publicî, precum „Poesia si Prosa“, care s'a si pusu acum su tipariu, si cartea de rogatiuni, care inca nu va intardî multu. Direptu ace'a vinu, a incunoscintî pre on. publicu, cî in anulu 1870 inca nu voiu potî reincepe edarea „Amvonului“, me voiu nesuî inse a pregatî cu incetulu materialu necesariu, ca la tempulu seu — pîte candu i va fi lips'a mai sentita — se-lu potî continuî de nou. Totu odata facu cunoscutu fostiloru mei prenumeranti, cî din partea redaptiunii s'a facutu destulu la tempulu seu totororî reclamatiuniloru; era deca sunt intre densi, cari pe langa tîte acestea totu nu au primitu vre unulu sîu altu numeru reclamatu, acêst'a se se impute neregularitati postali, in contra careia s'au plansu acum de atîte ori tîte foile din patria. Din partea acestoru vom primî reclamatiunile inca si de aci nainte, pana vom avî inca spre dispusetiune esemplarie indestulitorie, numai se se faca curundu. Era pentru acei p. s. confrati, cari n'au fostu prenumeratu, si ar dorî se-si procure acum acêta toia, care cuprinde pre-dice pentru tîte dominecele, serbatorile si alte festivitati basericesci de poste anu, aducu la cunoscentia publica, cî se mai afla inca esemplarie complete de pe anulu 1868, si se potu procurî la suscriulu esemplariulu completu cu 4 fl. v. a. — Iustinu Popfî, mp.

— *Multimîta publica.* Subsemnatulu 'si tiene de detorintî a-si dascoperî ferbiuntele sale simtieminte de multimîta, catra D. Parochu din Pesta I. Miculescu si multu stimat'a sa socia, care s'au induratu, fiindu eu aici la cursulu telegraficu lipsitu de spese, a-midî cortelu gratis si provediendu-me si cu alte necesarie. Dare-ar ceriulu ca asemene patroni insufetiti se se 'nmultiîscî din timpu in timpu. I Zachariu, m. p.

— *O precepere scîntita.* Mergendu d. Ales. Ioancviciu, protopopulu Jebelului, la Foli'a pentru constituirea sinodulu parochialu, si sevarsindu tîte in ordinea cea mai buna, i-intrebî in fine pre poporeni dîca vre scîla confesionala sîu comunala? Ômenii respunserî in unanimitate cî vor scîla confesionala. Unu singuru omu, notariulu Bosîocu Carai-manu, care anca se tiene romanu, erî pentru scîla comunala — dar ni-ti-lu spelara nu numai preotulu si invetiatorulu ci si o multime de locuitori, spunendu-i dsale notariulu cî dîca dsâ neci nu scie bine romanesc neci copii nu si-i educa romanesc, n'are neci preceperea dî a sci neci dreptulu de a spune cum este mai buna educatiunea pentru romani. Cine e romanu, tiene-se de romani; cine nu vrî se se tiene de noi, cum de vine la noi se faca imparcîiari? S'a dusu notariulu cîtra casa. N'ati vedîutu o mîtia plojata? — Unu folianu.

— *Sinodulu protopopescu in Logosiu* — precum estragemu dintr'o epistolâ lunga ce spatiulu nu ni permite a o publicî intrîga — s'a constituitu. alegendu-se din partea preotimî urmatorii domni preoti: 1) Georgiu Pesteanu protopopu, ca presiedinte; 2) Alessandru Ursulescu; 3) Mihaiu Pocrînu; 4) Georgiu Gasparu; 5) Ionu Ignatonu; 6) Lazaru Tiapu; 7) Ionu Hora; 8) Atanasiu Blidariu; 9) Nicolae Scio-ponu; 10) Ionu Murariu; 11) Nicolae Borlovanu; 12) Demitriu Blajovanu. — Dlu protopopu li-tienutu apoi o cuventare in care (precum spune dlu preotu ce ni referesce): „li-a adusu a minte de pusetiunea lorî cea grea, fiindu cî densi facu numai o tertialitate din integrule sinodu protopopescu;“ apoi adause: „Se aperîm, frâtiloru, cu tîta consciintî interesale nîstre confesionale, decumva vor fi atacate de cele dîne tertialitati civile.“ Pre multu doru de lupta au santielu Lorî de la Logosiu, dîca provîca la lupta defensiva anca acum'a pana ce nu i-a atacatu nimene. Civilulu, pentru cî e civilu, nu urmîza cî e reu crestînu. Natiunea si biseric'a nu ceru lupte de la noi intre noi, ci actiuni productive.

Invitare de prenumeratiune

la

„POESIA si PROSA“

tom I.

Pana ce unii dintre contemporanii si amicii mei, cari si-incepusera de odata cu mine carier'a literaria pe la 1860—62 (Grande, Vulcanu, Grozescu), ba unii si dintre cei mai noui (Dragescu), ba chiar si dintre invetiaceii mei (Badescu) me prevenira acum cu adunarea si publicarea opuriloru sale in tomuri nedependinti;

suscriulu stam pusu la cugete seriîse, dîca va fi ôre in folosulu literaturîi nîstre, si in interesulu modestei mele reputatiuni literarie, a-mi adunî si eu incaî cele mai bune din opurile mele poetice si din studiile mele sciintifice-literarie, esite in decursu de mai multi ani prin organele nîstre publice, si a le intinde onoratiulu publicu intru o colectiune separata?

Candu lir'a romana suna sub degete de Alesandri, Bolintineni, Eliadi, candu chestiunile nîstre sciintifice-literarie potu fi deshatute de atîte pene ilustre, ôre incercari ca ale mele, meritî-vor a fi cetite si ele de publicu romanu?

Intr'acea considerandu caldur'a si complacearea, cu care a intempinat totdeun'a publiculu romanu lucrariile mele literarie;

considerandu starea intru adeveru fîrte meserabila a comerçului literariu, ce esite intre noi si intre Romanîa, din care cauza producturile literatiloru nostri mai eminenti de peste Carpati nu potu strabate defeliu, sîu numai cu mare greutate in cercurile nîstre, si asiî publiculu romanu de dincoce de Carpati duce inca mare lipsa de leptura nationala;

considerandu, cî precum peste totu la redicarea unu edificiu, asiî si la redicarea edificiuulu literaturîi nationalu nu numai petrele masive, ci si fermaturele mai neînsemnate inca si-au folosulu si loculu lorî;

m'am hotarîtu in urma, a adunî cele mai alese din opurile mele poetice si prosaice, si revedîute si corese a le publicî intru una colectiune su titulu:

„POESIA si PROSA“

tom I.

Acêta colectiune va cuprinde vre 35 poesie parte relegiîse, parte nationali, si trei disertatiuni, tienu te la adunariile gen. ale Asociatiunii transilvane in Clusiu, Gherl'a si Siomcuta-mare; anume: „Una privire fugitiva peste literatur'a romana,“ „Parenesu asupra poetulu Andreiu Muresianu;“ si „Limb'a ca conservatori'a nationalitatii nîstre in furtunele secelorî;“ dintre cari cîte dîce din urma acum vor esi publicate pentru antaia ôra.

Fia-mi iertatu a trage atentiunea onoratiulu publicu mai vertosu asupra disertatiunii despre literatur'a romana, care la tempulu seu fu primitu cu mare insufietire nu numai de adunarea gen. a Asociatiunii transilvane celebrata in Clusiu, ci si de tîta pres'a romana, si-reprodusa dupa foilele nîstre de aici intrîga si prin „Romanulu“ principalulu nostru diurnalu din Bucuresci. Candu dorere! in tîta literatur'a nu avemu neci uniculu manualu, care se ne invetie si lumine despre diversele fase de dezvoltare ale literaturîi nîstre nationali, si despre bravii, cari si-au sierfitu vietîa intru cultivarea limbei si natiunii nîstre; acêta disertatiune, ilustrandu tîte perioadele literaturîi nîstre dela cei mai vechi cronicari si scrietori basericesci pana la tempulu celu mai nou, si provediuta acum cu unu numeru copiosu de note, cari esplica mai in detaliu relatiunile nîstre literarie din tempu in tempu; va desierbi — credu — de unu indreptariu pre folositoriu nu numai dloru profesori si studintiloru, ci totororî acelor'a cari dorescu (si care romanu sîu romana se nu dorîscî?) a cunîscî mai de aprîpe literatur'a romana, dezvoltarea si cultivatoriî ei din diversele perioade.

Oplu pusu acum su tipariu va face vre 13—14 cole in 8-u, pe papiru elegante, in formatu placutu modernu, si va esi si se va tramite on. prenumeranti cu inceputulu lui Februaru 1870.

Pretiuulu unu esemplariu este 1 fl. v. a. pentru romanii din cîce, si 3 lei noui pentru cei din colo de Carpati.

Prenumeratiunile sunt de a se tramite la suscriulu celu multu pana 10 Februaru 1870.

Dd. colectanti dupa 10 esemplarie vor primî unulu gratutu in semn de recunoscintia. Deca nu va fi acestu opu unu castigu

pentru literatur'a; voiu se fia incaî unu semn de suvenire dela mine numerosiloru mei binevoitori, cunoscuti si amici, a caroru partinire caldurîsa o si ceru cu onîre.

Oradea-mare (Gross-Wardein in Ungari'a)
15 Decemvre 1869.

Justinu Popfî,*
prof., tostu red. alu „Amvonului.“

Concursu.

Pentru inlocuirea cu preotu a vacantei parochie din comun'a Czecke in cott. Biharii Tractulu Pestesiuului se deschide concursu pe a treia di de craciunu a. c.

Asta parochia numera 70 de case fie-care da preotulu o vica de bucate, sunt 8 lantiuri de pamentu aratoriu cortilu liberu si stolele preotiesci.

Celu ce doresce a avî asta parochia, trebuie se fie romanu si teologu absolutu, apoi recursulu seu compusu in form'a pescria de statutulu org. trimita-lu la protopopulu districtualu.

Czecke 5 dec. 1869.

(12)(1—3) Comitétulu parochialu.

In urm'a avutei contielegeri: J. Fassie, m. p. protop. Pestesiuului.

Concursu

Pentru statiunea invetiatorîscî d'in Baitîa (Rézbánya) cu carea sunt impreunate urmatoriele emoluminte:

1. Salariu anualu 74 fl. 26 cr. v. a. 2. pentru 3 stangeni de lemne □ pentru persóna invetiatorulu, cari se solvescu in bani cu 9 fl. 46 cr. v. a. 3. pentru 3, cubule de grâu, care se solvescu in bani, cu 17 fl. 85 cr. v. a. 4. dela comuna pentru 2 stangeni 5 fl. v. a. 5. pe partea scîlei 4. stargeni da lemne.

Doritorii de a ocupî acestu postu, vor trimite recersele lorî cu documintele necesarie cîtra suscriulu comitetu paî in 14 26 Jan. 1870.

Baitîa, (Rézbánya) 23 nov. 5. opt. 1869.

In numele comitetulu paroch.

Nicolau Popovicu m. p.
presied. com.

Mihaiu Coroianu m. p.
notariu.

2—3

Cu scirea mea: Georgiu Vasileviciu protop. Beiusiuului si insp. de scîle.

Concursu.

Pentru ocupurea parochiei vacante gr. or. din Crivobara, protoprosviteratu Lipovei statatîria din 115. numere de case, si cu folosirea unei sesiuni de pamentu, si a veniturilor stolarie, — suscriulu comitetu, dupa avut'a intielegere cu d. protoprosviteru districtualu, prin acêst'a escrie concursu, avendu aspirantiî a tramite recerurile provediute cu recerintiele §-lui 13 din statutulu organicu, pana in 20. Decembre s. v. a. c. catra dlu protoprosviteru Ioane Tieranu la Lipova.

Crivobara in 1. Decembre 1869.

(2—3) Comitétulu parochialu.

Corespondintiele cate nu incapura in nr. acest'a, vor urmî tîte in celu ven., —intrege sîu in estrasu, precum adeca ni va permite spatiulu. Ceremu indulgintîa dloru corespondinti.

La numerulu acest'a alaturîm cîla de prenumeratiune pentru „Famili'a“ si „Gur'a Satulu.“

*) Numele autorulu e cunoscutu departe intre romani, elu va recomandî opurîle. Preste acêst'a oo. cetitori ai nostri le vor imbratisî cu atîta mai vertosu, cîci li-e cunoscutu, din colînele acestîi foi, insusi modulu prin care d. autoru manuesce pen'a atîtu de bine. Suntemu fericiti a insemnî cî ni-a mai promis elaborare din amintele pentru foisior'a diariulu nostru
Red.